

HARCMISTRZ

MIESIĘCZNIK STARSZYNY HARCERSKIEJ
ORGAN NACZELNICTWA ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

Rok 12. № 11.

WARSZAWA

Listopad 1929 r.

KOMUNIKAT NACZELNICTWA Z.H.P.

Wobec polemiki w prasie na temat Harcerstwa, Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego, nie wdając się w rozważanie poszczególnych artykułów, stwierdza:

I. Związek Harcerstwa Polskiego opiera swą działalność wychowawczą na podstawach religijnych, co ma swój wyraz w przyrzeczeniu harcerskiem. Każdy harcerz ma obowiązek spełniania praktyk religijnych. Naczelny Kapelan Harcerstwa i kapelani Oddziałów i drużyn czuwają nad rozwojem życia religijnego młodzieży. Drużyny młodzieży innych wyznań mają całkowitą swobodę zorganizowania opieki religijnej według wymagań swego wyznania.

II. Przyrzeczenie i prawo harcerskie wyrażone określały pozytywny stosunek Harcerstwa do służby Ojczyźnie. W walkach o niepodległość i w chwilach zagrożenia Ojczyzny Związek Harcerstwa Polskiego powoływał wszystkich swych członków w szeregi armji, lub do służby pomocniczej. Harcerstwo Z. H. P. współdziałało z władzami państwowymi, z którymi stosunek ustalony jest przez statut, instrukcję w sprawie szkolnych drużyn harcerskich, oraz umową z grudnia 1923 r. z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

III. Stosownie do swego statutu i zasadniczego charakteru wychowawczego organizacja nasza jest bezpartyjna i zastrzega się przeciw wszelkim wpływom stronnictw, czy grup politycznych.

GAWĘDA NACZELNIKA.

Książka, na którą zwracam uwagę.

Zdrowie w chacie wiejskiej. Dr. M. Kacprzak, wyd. II, z Oddziału Propagandy Państwowej Szkoły Higjeny, 1929. 180 × 110, str. 114. Cena 1 (jeden) złoty.

Książka ta jest niezbędna w biblioteczkach drużyn, nie tylko i nie tyle jako podręcznik higieny życia codziennego, ale jako kompletny zbiór materiału do pracy społecznej w zakresie uświadczenia w tej dziedzinie szerokich sfer ludności wiejskiej. W prosty, a przytem ogromnie żywy sposób w jędrnym, treściwym ujęciu mówi tu Dr. Kacprzak o higjenu mieszkania, obejścia gospodarskiego, odzieży, osobistej, pokarmów i napojów. Mamy dalej rozdziały „Matka i dziecko“, „Choroby zakaźne“, „Co robić w chorobie“, „Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach“. Książka ta jest wydana na pięknym białym papierze, w estetycznej okładce i z wielu dobrimi ilustracjami, tak, że niskość ceny zdumiewa.

Ta praca Dr. Kacprzaka nasuwa mi pomysł, którego zrealizowanie przez męskie i żeńskie drużyny w czasie wycieczek, a zwłaszcza obozów letnich i wędrówek, mogłoby przyczynić się do podniesienia higieny na wsi. Trzebaby jednak już teraz w zimie do tego się przygotować.

Oto wszystkie drużyny postanowią jako temat pracy społecznej w tym roku propagandę higieny

na wsi. Aby się do tego przygotować, przestudują w czasie zimy książkę Dra Kacprzaka, tak aby każdy harcerz doskonale ją znał i umiał porozmawiać na tematy tam poruszane. Równocześnie drużyna postara się o nabycie „pomocy naukowych“ w formie afiszów, obrazków i t. p., potrzebnych do objaśniania pogadank.

Sama akcja poszłaby czterema drogami 1) własnym przykładem zachowywania zasad higieny, 2) przez pełnienie przyjacielskich usług, jak poprawienie studni, nauczenie urządzenia tuszu przy pomocy zwykłej konewki ogrodowej, zorganizowanie tępienia much i t. p., 3) przez wyjaśnianie przez starszych chłopców zasad higieny w rozmowach przygodnych (Ten sposób wydaje mi się o wiele bardziej skutecznym od wykładów i pogadank) 4) przez pogadanki z przeżroczami lub nawet filmem, gdzie to się okaże możliwym.

Tutaj rzucam tylko myśl, jej przeprowadzenie wymaga szczegółowego opracowania i wskazówek dla drużynowych. Prawdopodobnie uzyskalibyśmy w tej akcji pomoc zarówno Dyrekcji Urzędu Zdrowia w Min. Spraw Wewnętrznych, jak i Państwowej Szkoły Higjeny, ale zwrócić się o nią możemy dopiero wtedy, gdy będzie pewność, że znajdzie się dostateczna ilość drużyn zgłaszających się do udziału w pracy. Czekam zatem na listy od drużynowych.

Krajownawstwo a harcerstwo.

Zgodnie z zamiarami Głównej Kwatery: po „postawieniu” obozów stalych, pchnąć obecnie żywej ruch wędrowniczki — musimy systematycznie zająć się krajownawstwem. Wędrowniki nasze przeciętnie traci swą i wartość czerpiąc przeważnie z poznawania kraju i „przeżywania” go, jeśli tak można się wyrazić. Wkrótce ma się ukazać bogaty Pamiętnik I. Kongresu Krajownawczego w Poznaniu, z którego będziemy mogli obficie czerpać materiały. Tu naszkicuje program pracy pracownicy krajownawczego w G. K. M.

Rozpocząć on winien od I) zebrania informacji (nazwiska, adresy) o harcistrzach i starszych harcercach specjalnie interesujących się krajownawstwem, od nawiązania z nimi kontaktu i zorganizowania Harcerskiej Rady Krajownawczej, do której już kilku druhów zgodziło się wejść.

Następna praca będzie: 2) zebranie dokładnych danych o harcercim ruchu krajownawczym z charakterystyką ilościową i jakościową, oraz uwidocznienie ich w sprawozdaniach Z.H.P.

Dalej winno pójść: 3) opracowanie i wydanie instrukcji w sprawie krajownawstwa, obejmującej m. inn. zalecenie szlaków wędrowek z punktami postoju (dla wędrowek obozowych) i noclegów (dla wędrowek), dalej bibliografię przewodników oraz wskaźniki techniczne, jak ulgi kolejowej i t. p.

W dalszym ciągu należy: 4) opracować program i wskaźniki w celu lepszego uwzględnienia krajownawstwa na kursach instruktorskich i zwykłych obozach stalych (obecnie obozowe wymagają rewizji), 5) ustanowić specjalne „instruktora krajownawstwa” na wzór stopni instruktorskich innych opłatniczych organizacji, odpowiednie kursy zimowe i letnie, stałe i wędrownie. 6) w czasopiśmie harcerskich prowadzić stałe działy poświęcone wycieczkom, obozom wędrownym, krajownawstwu. 7) ogłaszać konkursy na monografie krajownawcze i propagować udział w konkursach „Orlego Lotu”, 8) starać się o tereny pod obozy harcerskie, jako punkty oparcia dla badań krajownawczych i dla wędrowek harcerskich; tereny należałoby uzyskać na własność lub w formie długoletniej dzierżawy. 9) starać się o zniki i ulatwienia kolejowe, jak 50% zniżki dla grup harcerskich od 5 osób, zniżkowe bilety okrężne, wprowadzenie 50% zniżki kolejowej na zasadzie zwalenięcia komendanta chorągwi dla instruktorów wyjeżdżających w sprawie organizacji obozów w tej okolicy.

Uzupełnienie ten program, a przedewszystkiem: zabierając się razem do wprowadzenia go w życie, a z pewnością Ruch nasz zyska w tem wiele po-budek do rozwoju.

St. Sedlacek.

CENTRALNA KOMISJA DOSTAW HARCERSKICH
Warszawa, Traugutta 2, tel. 145-54.

POLECA NA SEZON ZIMOWY:

SANKI, NARTY I ŁYŻWY

archiwum
harcerskie.pl

Ś. P. LEOPOLD BOBOLI

Z grona harcistrzowskiego Z.H.P. odszedł w październiku „na wieczną wartę” jeden z najbardziej i najbardziej ideowych drużynowych Stołcy, ś. p. Leopold Boboli. Zgon jego, okrywając ciężką żałobą Chorągiew Warszawską, szczególnie boleśnie dotknął Dzielwianstkie, z której Zmarły wyszedł, dla której głównie pracował i której do ostatnich dni życia był drużynowym.

Lopek — tak go zwykle nazywaliśmy — wstąpił, jako chłopiec 14-10 letni, do 19 W. D. H. im. Narbuta (istniejącej przy Wieczorowej Szkole Handlowej Zgrom. Kupców 5 lutego 1916 r. W kilka miesięcy potem składa przysiężenie, a po dwuletnim pobytku w drużynie obejmuje funkcję bibliotekarza, następnie sekretarza i wreszcie zastępcę.

W r. 1920 Lopek posiada stopień wydawco-woj i obejmuje zastępcę komendę nad Dzielwianstką — nie nadług jednak, gdyż na wezwanie Ojczyzny, zagrożonej inwazją bolszewicką, wstępuje wraz z grupą starszych Narbutców w szeregi armii.

Spełniwszy powinność wojskową, wraca Lopek do swej drużyny harcerczej, gdzie ponownie zostaje mianowany jej drużynowym. Pełni energicznie i inicjatywnie z zapalem materiały do pracy. Władze przełożone, widząc w nim materiał na pierwszorzędnego instruktora, w kwietniu 1921 r. przyznają mu przewodnika (wg. obecnej nazwy podharcistrza). W parę miesięcy później Lopek otrzymuje cwiaka.

Z początkiem następnego roku Kom. Chorągwi przesuwa dotychczasowe drużynowe na stanowisko hufcowego, ale Lopekowi bardziej odpowiada poprzednia funkcja, toteż po upływie roku znów go widzimy na czele Dzielwianstki.

Drużyna rozpoczyna teraz najświetniejszą epokę swego rozwoju: pod kierownictwem Lopa znika kategoria „A” i zyskuje opinię jednej z drużyn czołowych Warszawy; m. i. osiąga mistrzostwa Chorągwi w zawodach: strzeleckich, robizniania obozu oraz lekko-atletycznych (wszystkie w 1923 r.). Zasiada drużynowe była tu tem większa, że materiał, którym rozporządzał, składał się z chłopców niezamężnych, utrzymujących się z własnej pracy zarobkowej, mających wieczory zajęte przez szkołę.

Działalnością swą wybiegła Lopek poza obręb drużyny, podejmując się również wykonania różnych robót na terenie Komendy Chorągwi i przyjmując odpowiedzialną i trudną funkcję przybocznej Komendanta Chorągwi. Z powierzonych mu zadań zawsze umie się wywiązać należycie. Na stopień Harceraza Rzeczypospolitej, który przyznano mu w tym czasie, zasługiwał za wszech miar.

Pragnąc pogłębić swe wykształcenie zapisuje się Lopek na Wydział Nauk Politycznych i Społecznych Wolnej Wszechnicy Polskiej. Zagadnieniami akademickimi żywo się interesuje; należy do Organizacji Młodzieży Narodowej Szkół Wyszczehych oraz do Grona Starszo-Harcerskiego na W.W.P. W r. 1922 jest w Zarządzie Bratniej Po-

mocy swej uczelni, piastując stanowisko kierownika sekcji gospodarczej.

W r. 1924 Lopek przerywa działalność społeczną, powołany do odbycia służby wojskowej. Po powrocie z niej rozpoczyna nowy okres swego życia: zakłada własną rodzinę (żeni się z P. Stanisławą Kowalczykową). Różnicze sprawy te związane z jedną stroną, z drugiej — praca zarobkowa (w Warsz. Banku Dyskontowym) i częste „pozabiurowki” — wszystko to sprawia, że Lopek znacznie mniej zajmować się może Harcerstwem, niż było to do tej pory. Proponowanej mu wówczas funkcji Zastępcy Komendanta Chorągwi, z tegoż powodu nie przyjmuje, a tak żywy do niedawna udział swój w Z. H. P. ogranicza jedynie do kierownictwa Wydziałem Prasowym w Komitecie Obchodu Dziesięciolecia 19 W.D.H. oraz do prowadzenia skłipeku t. zw. Kooperatywy Drużyn Warszawskich. Leżąc trzy wteży wydaliśmy Lopek w owym sklepie, jak niestrudzony przy ofiarze pomocy swej żony, obsługiwał klientów harcerską. Nie mając możliwości oddania się bezpośrednio pracy wychowawczej w drużynie, za czym szczerze tęsknił, wciąż utrzymuje z nią łączność, pomaga jej swą radą, wspiera obowiadzeniem. Wolny czas latem poświęca dobowi Dzielwianstki.

We wrześniu 1927 r. otrzymuje Lopek, po uprzednio złożonej próbie, stopień podharcistrza (wg. ob. nom. harcistrza), a wkrótce potem warunki tak mu się szerzej układają, że może znów stanąć na czele swej ukochanej drużyny.

Kierownictwo Dzielwianstki pozostaje otąd nieprzerwanie w jego rękach, co wpływa bardzo wydatnie na jej poziom. Zdawać się mogło, że przy dalszej pracy Lopa drużyna wkrótce osiągnie to miejsce, jakie już raz — przed kilku laty w Harcerstwie stołecznym dzięki temu samemu drużynowemu zajmowała.

Opatrzność zarządziła inaczej...

Odbywając kilkutygodniowe ćwiczenia wojskowe (zakonczone uzyskaniem stopnia podporucznika rezerwy), Lopek, który w ostatnich czasach nie cieszył się wogóle dobrem zdrowiem, zachębił się. Po powrocie do Warszawy, okazało się, przyniósł ze sobą chorobę, która była już na tyle pomyślna, iż nadzieja na wyratowanie osłabionego organizmu stała się bardzo nikła. Przed młodem życiem stanęło widmo nadchodzącej, z każdym dnem, coraz przedziej, śmierci. Chory zdawał sobie sprawę ze stanu, w jakim się znajduje... Na parę dni przed zgonem — prosił otoczenie o... pożegnalne harcerskie... Zgasł d. 26 października.

* * *

Dziś, gdy niema już Lopa wśród nas, trzeba stwierdzić, że pozostawił po sobie trwałe rezultaty swej pracy wychowawczej i wspomnienie wytrwałego i zdolnego pracownika społecznego, dzielnego i naprawdę ideowego harcistrza i człowieka o znacznej, czystej, polskiej duszy.

Cześć jego świetlanej pamięci!

Tomasz Piskorski.

ST. SEDLACEK.

Skauting a skłonności wrodzone i ich rozwój.

(2) Z kolei wypadła rozważyć dokładniej przystosowanie skautingu do rozwoju skłonności. Postępując w dotychczasowy sposób, gromadzę najpierw materiał z dostępnych mi dzieł. Poniżej wyrazem skłonności, odnosząc się w danych okresach zainteresowania, podaję poniżej zestawienie charakterystyk poszczególnych okresów rozwoju zainteresowań przez paru autorów dokonanych.

ROZWÓJ ZAJNTERESOWAŃ.

DR. ED. CLAPARÈDE*)

- I. STADIUM I — 12 LAT, STADIUM NABYWANIA WIA- DOMOŚCI, ESPERIMENTOWANIA.
 1. okres zainteresowań postrzegawczych, pierwszy rok.
 2. okres zainteresowań mową, 2 i 3 rok.
 3. okres zainteresowań ogólnych; rozbudzenia się inteligencji (wyk pętan) od 3 do 7 lat.
 4. okres zainteresowań specjalnych i obiektywnych, od 7 do 12 lat (do poszczeg. działów nauki, do pewnych zabaw, do kolekcjonowania przedmiotów).

W okresie tym powstają zainteresowania społeczne i etyczne, wytworzone z ideal dziecka, którym są najpierw rodzice i osoby z otoczenia, potem postacie historyczne, bohaterowie.

- II. STADIUM II — 18 LAT I DALEJ, STADIUM ORGANIZACJI, WARTOŚCIOWANIA.
 5. okres uczuciowy (sentimentale); zainteresowania etyczne i społeczne, zainteresowania specjalne (malarstwo, muzyka, dobroczynność, kolekcjonowanie, towarzyszyki); zainteres. dotyczące pict.
- III. STADIUM PRODUKCJI.
 6. okres pracy. Różne zainteresowania są podporządkowane wyższemu zainteresowaniu, czy to idealowi, czy popostu zabezpieczeniu bytu osobistego. Wiek dojrzawy.

L. N A G A Y*)

- I. ZAJNTERESOWANIA ZMBYKOWE DO 2 LAT wrażenia zmysłowe i interesowanie się siebie.
- II. ZAJNTERESOWANIA SZYBŁOWE 2—7 LAT, dziecko interesuje się przedmiotami tylko ze względu na ich stosunek do siebie, nie ze względu na własność obiektywną. Dziecko interesuje się przedmiotami, o ile przy ich pomocy może zapożycić swój popęd do działania (Tättigkeit,drang), o ile mogą zająć wyobraźnię.
- Zajnteresowania są silnie związane z afektami i barwą zmienną.
- III. ZAJNTERESOWANIA OBIEKTYWNE 7— 10 LAT dziecko interesuje się przedmiotami dla nich samych, ze względu na ich rzeczową wartość; chce poznać rzeczywistość, zbierać doświadczenia obiektywne.
- IV. ZAJNTERESOWANIA STALE 10 — 15 LAT („ständige Interesse) specjalne np. do zbierania marek, chwastczy, rysowania, malowania, Zdobit, zatrzymują swój obiektywny empiryczny charakter. Czynności kierowane temi zainteresowaniami mogą doprowadzić do wykształcenia fachowego („bis zur Höhe der Fachbildung”).

*) Dr. Ed. Claparède, Psychologie de l'enfant et pédagogie expérimentale, Genéve 1908, 519 i 1. — Dr. J. cyf. Neumann, Vorlesungen zur Einführung in die exp. Pädagogik, Leipzig 1916, str. 1 662 i 1. podług wykładów Prof. Joteyko w Państw. Inst. Pedeg.

- V. ZAINTERESOWANIA LOGICZNE, PO 15 LATACH, zainteresowania związkim zjawisk, zwłaszcza przyczynowym.
VI. ZAINTERESOWANIA W ZWIĄZKU Z PRODUKCYJNOŚCIĄ — WIEK DOJRZAŁY.

E. BURK.

INSTYKTU KOLEKCYJONARIOWA.

- 6 — 8 lat zainit. sama czynność zbierania (reiner Tätigkeitsinstinkt).
- 9 — 12 lat zbieżne są zabawki i okazy przyrodnicze.
- 12 — 18 lat występują zainit. społeczne, bardzo późno rozwija się zainteresowanie sprawami naukowym.

F. R. Crosswell*

ROZRYWKI UCZNIÓW

- 6 — 9 lat zainit. poszczególnymi przedmiotami.
- 9 — 13 lat. zabawami ruchowymi.
- 13 — 14 współzależnie dla osiągnięcia wspólnych celów.

G R Y.

- „symbolische Handlungen“.
 - umyślnie nastawione czynności dorosłych.
 - od 11 roku — gry polegające na współzawodnictwie.
- Porównanie okresu „uczuciowego” Claperède'a (12 — 18 lat), „zainteresowań stałych” Nagy'ego (10 — 15 lat), okresu drużyny skautowej B.-Powella (ponad 11 lat) daje również zgodność zwłaszcza, jeżeli weźmiemy za cechy charakterystyczne okresu skautowego (od 15 — 16 lat):

- zamیلowanie do różnych robót i zajęć założone według B.-Powella jako podstawowe dla sprawności, — i porównany je z charakterystyką Nagy'ego i Claperède'a „zainteres. specjalne”, „zaint. stałe”.
- zamیلowanie do romantyczności (zaint. opowiadania romantyczne, „deren Gegenstand und Ton pathetisch sind”) przyrod.
- zainteresowania społeczne: u B.-Powella sympatia, zaint. do gier pariami, „swoi świat młodzieży”, uleganie kierownictwu — i etyczne: lojalność, poczucie honoru; Crosswella „współdziałanie dla osiągnięcia wspólnych celów”; według Burka zaint. społeczne występujące między 12 a 18 rokiem.

Co do instyktu kolekcjonerskiego, to między burkiem, który bada to sprawę specjalnie i do okresu zbierania zabawek i okazów „przyrodniczych” wymienia wiek 8 do 12 lat, a B.-Powella, który wymienia je jako charakterystyczne między 8 a 11 rokiem panuje również, jak widać, zgodność.

Oczywiście te wszystkie próby porównań są bardzo ogólnikowe, nie tylko ze względu na niemożność uwzględnienia całej literatury przedmiotu, ale i wskutek dość ogólnikowych określeń i uśrednionych okresów rozwojowych, zwłaszcza przez Claperède'a (12 — 18 lat).

W każdym razie, mniemam, stwierdzić można: 1) brak sprzeczności pomiędzy Baden-Powellowską psychologią rozwoju zainteresowań, a stanem naukowych badań, 2) zgodność w zasadniczych punktach charakterystyk okresów zainteresowań.

* Meumann, l. c. I 661.

** L. Nagy Psychologie des Kindlichen Interesses, Leipzig, 1912, str. 86.

Kurs zimowy Głównej Kwatery M. 1929 — 1930 r.

Cel kursu: 1. Zachęcenie Starszyzny do prowadzenia drużyn według systemu zastępowego. 2. Podanie nowych źródeł do pracy w drużynach. 3. Wspólna wymiana myśli. 4. Zorganizowanie zastępów studijnich i 5. Przyniesienie teoretyczne i metodyczne do próby podharcmistrza.

Czas trwania, ilość zbiorów: Uczestnicy zbierają się będą raz tygodniowo na zbiórki, przed którymi muszą się zaznajamiać z podawanym poprzednio działem literatury harcerskiej, traktującej o przedmiocie gawęd, ćwiczeń i gier, będących w programie zbiorów. Wszystkich zbiorów razem będzie 10 w ciągu trzech miesięcy: 181.—181IV, 1930 r. i dwie wycieczki jedna dwudniowa, druga — jednodniowa.

komenda Kursu i instruktorzy: Komendantem Kursu jest dh. hm. Olgiert Grymalowski, sekretarzem Generalny Z.H.P. przybycznym ph. A. Wronowski — p. Kierownik Wydziału Osobowego G.K.M. Do wyłożenia poszczególnych referatów i pogadanki będą zaproszeni członkowie G. K. M.

Udział: Zgłaszają się mogą na kurs harcerze powyżej lat 18. Każdy uczestnik zobowiązuje się do najmniejnie rocznej pracy w Z. H. P.

Opłata: Każdy uczestnik wpłaca 5 złotych na koszt administracji, wycieczek i t. p.

Zgłoszenia. Zgłoszenia (osobiste i listowne) z wyłączeniem służby przyjmuje Wydział Osobowy G. K. M. codziennie w godz. od 15—16 do dnia 18 stycznia r. b. Al. Ujazdowski 37 m. 12.

Literatura obowiązkowa: Uczestnicy kursu winni znać i mieć pod ręką następujące książki: 1. Harce młodzieży polskiej — E. Piasecki i Schreiber 2. Szkoła Harcerza — St. Sedlaczek. 3. Młoda Drużyna — A. Pawelek. 4. Jak skauci pracują — A. Malkowski. 5. System zastępowy — Phillips-St. Sedlaczek. 6. Wilczeta — Baden-Powell. Strumilo II, 1, 7. Rocznik Harcerski i Harcerstwo tom I i II, 8. Wskazówki dla skautmistrzów — Baden-Powell-St. Sedlaczek. 9. Pogadanki psychologiczne — W. James, 10. Higiena wychowawcza — dr. T. Jaroszyński, 11. Roczniki „Harcmistrza”.

Znajomość powyższych książek i umiejętności ich wykorzystania jest wymagana przy próbie podharcmistrza. Bardzo pożądane byłoby, aby kandydaci poznali te literaturę wcześniej, gdyż tematy wspólnych gawęd kursowych będą na niej oparte.

Ramowy program zbiorów drużyny kursowej. 1. 7.30 wieczorem — raport, odczytanie prawa harcerskiego, pierwsza stróżka „Raty”. 2. 7.40 — wykład lub gawęda główna z zakresu ideologii harcerskiej. 3. 8.30 — kilka gier. 4. 8.45 — gawędy metodyczne, pokazy, zbiórki wzorowe, programy uroczystości harcerskich, gry. 5. 9.30 — Zbiórki zastępów i sprawy administracyjne. 6. 9.50 — śpiewy. 7. 10.—koniec zbiorów. Mazurek Dąbrowskiego.

Ramowy rozkład zajęć na kursie: W rozkładzie tym podano tylko tematy gawęd głównych (punkt 2 programu zbiorów) i gawędy metodyczne lub pokazy (punkt 4 programu zbiorów).

I zbiórka: p. 2. Geneza i historia skautingu. Zyciorys Baden-Powella, p. 4. Co to jest gawęda

kilka gier z „Harców młodzieży polskiej”. Sprawy organizacyjne kursu.

II zbiórka: p. 2. Geneza i historia harcerstwa, p. 4. Jak prowadzić gry skautowe (wskazówki i ćwiczenia).

III zbiórka: p. 2. Podstawy etyczne skautingu, p. 4. Patron drużyny (referaty i obiór patrona przez uczestników kursu). Gry skautowe.

IV zbiórka: p. 2. Rys metodyki harcerskiej (stopnie młodzieży), p. 4. Musztra harcerska (cel, zalety, ćwiczenia z łaską, rozstawianie namiotu, musztra samarytańska i pionierska).

V zbiórka: p. 2. System zastępowy, p. 4. Wzorowa zbiórka zastępu (gawędy, gry, ćwiczenia).

VI zbiórka: p. 2. Układanie pracy w drużynie i zastępach. Przykłady programu pracy, p. 4. Wilczeta — gry wilczat.

VII zbiórka: p. 2. Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe w Harcerstwie, p. 4. Gry wilczat. Wzór uroczystości składania przysiężenia w drużynie.

VIII zbiórka: p. 2. Kształcenie charakteru. (Wskazówki dla skautmistrzów) gawęda wspólna, p. 4. Konkurs śpiewu i gier między zastępami. Krótki referat któregoś z uczestników kursu i dyskusja.

IX zbiórka: p. 2. Powodzenie w życiu. Praca zarobkowa. Sprawność skautowe. (Wskazówki dla skautmistrzów i Harcerstwo tom II), p. 4. Przykład nauki rzemiosła w drużynie. Organizowanie warsztatów. Przygotowanie do sprawności (krótki referat któregoś z uczestników kursu).

X zbiórka: p. 2. Obowiązki względem ciała. Higiena wycieczkowa i obozowa. Czystość w myśli, mowie i uczynkach. p. 4. Omówienie próby podharcmistrza.

Oprócz tego uczestnicy Kursu będą mieli pozostawione do wykonania w domu niektóre zadania. Będą także wspólne prace zastępów. Prace te jak też i prace indywidualne i prowadzenie dzienników będą punktowane. Zastęp, który zdobyje największą ilość punktów, będzie ogłoszony za pierwszy.

Wycieczki. I Wycieczka jednodniowa. — Będzie to bieg harcerski zastępów z przeszkodami i zleceniami, pozostawionymi do wykonania.

II wycieczka dwudniowa — (sobota i niedziela) z nocowaniem. Będzie to krótki obóz.

opr. A. Wronowski.

Uchwały V. Międzynarodowej Konferencji Skautowej.

Birkenhead 7 — 9 sierpnia 1929 r.

1. Podziękowanie Królowi, Księżu Walji i Księżu do Czarnogóra oraz rządowi.
2. „W imieniu skautów całego świata Konferencja raz jeszcze zapewnia naszego Skauta Naczelnego o szacunku, wdzięczności i przywiązaniu Konferencji zapewniającej o bezwzględnej lojalności wszystkich skautów i zaręcza, że połączeni uczuciami sympatii i jedności braterskiej zawsze pozostaniemy wiernymi metodzie i duchowi, których on jest szacownym propagatorem i wcieloniem. Konferencja wyraża swą wielką radość z powodu zaszczytów, tak zasłużonego, którego rozdział udeślił nam łaskawie Krol; odezwał się to echem zadowolenia w sercach wszystkich uczestników Konferencji.
3. Podziękowanie Hubertowi Martiniowi i jego zastawoi.
4. Podziękowanie władowi miejscowemu i członkom komitetu miejscowego, w związku z Dżembari.
5. Podziękowanie naczelnikom państw, wybitnym członkom społeczeństwa za popieranie skautów.
6. Podziękowanie działaczom skautowym, zwłaszcza prowadzącym bezpośrednio prace wychowawcze.
7. Podziękowanie organizatorom Dżembari.
8. Podziękowanie za zapewnienie na Dżembari warunków spełnienia obowiązków religijnych, skierowane do organizatorów i wybitnych przedstawicieli Górl Gaides, doktorów i pielęgniarek za szpitalnictwo Dżembari.
9. Podziękowanie dla Górl Gaides, doktorów i pielęgniarek za szpitalnictwo Dżembari.
10. Podziękowanie prasie.
11. Podziękowanie dla M. Guerin — Desjardins, oficjalnego tłumacza Konferencji.
12. Podziękowanie władcom kolejowym, transportowym i pocztowym.

Na propozycję Komitetu Wniośców, Konferencja powzięła następujące uchwały:

13. „Do Komitetu Międzynarodowego należy ponownie wybrać członków poprzedniego komitetu, z wyjątkiem Lorda Hamptona i Kapitana Teubera, którzy nie zżyczą sobie ponownego wyboru. Te dwa wolne miejsca mają zająć O. J. Jacobs i Hr. P. Tokki”.

14. „Przyjmując się w zasadzie propozycję Francji, dotyczącą obowiązków zagranicą, w szczególności co do należytego zawiązniania właściwego kraju. Biuro Międzynarodowe ma przygotować odpowiednią formę”.

15. „Co się tyczy ułatwień turystycznych, kwatery etc. zgodnie z propozycją Węgier, proszą się wszystkie Związki Skautowe, aby dostarczały Biuru Międzynarodowemu następujących informacji:

1. Z kim należy się komunikować w tej sprawie.
 2. Jakże zmizli są przyznane skautom na kolejach, podawane odsetki nominalnej ceny.
 3. Jakie obowiązują formalności paszportowe.
- Biuro Międzynarodowe przynajmniej z tych wiadomości broszurę”.

16. (Wniosek Holandii). „Wszystkie związki, organizacje narcedowe zloty skautowe, na które zapraszają skautów innych narcedów, należy prosić, aby urządziły takie zloty między 15 lipca a 15 sierpnia, jeżeli to możliwe”.

17. „Uprzejmie zaproszenie Związku Austriackiego do odbycia w r. 1931 Konferencji w Salzburgu (Austria) przyjmuje się z tem, że ostatecznie zdecyduje Komitet Międzynarodowy”.

18. Międzynarodowy Zlot Starszych Skautów odbędzie się w 1931 w Konstanz, bezpośrednio przed lub po Konferencji Międzynarodowej w Salzburgu.

19. „Przyjmując się dwa pierwsze zalenienia podane przez delegatów Norwegii w sprawie przyznawania skautom zagraniczymych do druzny królowych, Maniwoice: Skaut zagraniczny musi okazać odpowiednie dokumenty z poleceniem od swej pierwszej organizacji”. Nowy związek porównywa programy proby na stopnie wymagania przy stopniach starszyzny etc. w obu organizacjach i następnie decyduje, czy skaut zagraniczny ma przejść na nowo proby, czy nie.

20. Konferencja wyraża opinię, że żadna drużyna obecna narodowości nie powinna być organizowana jak tylko w porozumieniu z Główną Kwaterą kraju, w którym ma powstać. Składowanie zwyczajów z ten przepis przekazano Biuru Międzynarodowemu.

WYNIKI KONKURSU G.K.M. Nr. 1.

Z przyczyn od Sądu Konkursu G. K. M. niezalazony nie podaje dotąd wyników. Najbliższe zebranie Sądu odbędzie się 5. b. m. i rezultat będzie podany w grodujowym numerze „Harcmistrza”.

(—) inż. O. Grymalowski.

Przewodniczący Sądu Konkursu G. K. M.

Zawody odbyły się w 2-ch grupach: młodszych do lat 16-tu, strzelanie na 25 mtr. i starszych powyżej lat 16-tu, strzelanie na 50 mtr.

Do zawodów stanęło pięć zespołów w grupie starszych i dwa zespoły w grupie młodszych, ogółem 35 zawodników.

W zawodach zespołowych zajęły czołowe miejsca:

a) w grupie starszych (strzelanie na 50 mtr.) maximum 500 pkt. I m. 7 Wileńska Drużyna Harcerska im. J. Jasińskiego pkt. 325; II m. Litewska Gromada 2 Wileńskiej Drużyny Próbnnej pkt. 311; III m. Czarna Trzynastka Wileńska pkt. 306.

b) w grupie młodszych (strzelanie na 25 mtr.) maximum 500 pkt.: I m. ph. Wasilewski A. z Czarnej Trzynastki Wil. pkt. 84; II m. dh. Narkowicz S. z Litewskiej Gromady 2 Wil. D. H. pkt. 74;

W zawodach jednostkowych zajęli czołowe miejsca:

c) w grupie starszych (strzelanie na 50 mtr.) maximum 100 pkt.: I m. ph. Wasilewski A. z Czarnej Trzynastki Wil. pkt. 84; II m. dh. Narkowicz S. z Litewskiej Gromady 2 Wil. D. H. pkt. 74;

d) w grupie młodszych (strzelanie na 25 m.) max. 100 pkt.: I m. dh. Perłowski A. z Czarnej Trzynastki Wil. pkt. 78; II m. dh. Oświęcimski J. z Czarnej Trzynastki Wil. pkt. 71.

Wyniki wcale niezłe. Jak więc widzimy na czoło Chorągwi Wileńskiej wysuwają się strzelcy z Czarnej Trzynastki Wileńskiej. Systematyczna praca prowadzona w drużynach tejże Chorągwi na polu strzelectwa pozwoli im na wybicie się na czołowe miejsca zawodników Związku Harcerstwa Polskiego.

Komendzie Chorągwi życzymy, aby znalazła się na czele założycieli Miejsowych Klubów i Stowarzyszeń Małokalibrowców Wileńskiego Okręgu Strzeleckiego.

J. Leśniewski por. hm.

KONKURS GŁÓWNEJ KWATERY Nr. 3.

Biorący udział w konkursie mają do 31 grudnia b. r. nadesłać:

a) Program zbiórki zimowej całej drużyny i jednego zastępu w izbie.

b) Rozważania na temat „Harcerstwo jest militarystyczne. Patrzenie na jego udział w wojnie, na udział w przysposobieniu wojskowym”.

Do odpowiedzi oznaczonej godłem, nie podpisanej, należy dołączyć zalepioną kopertę z nazwiskiem i dokładnym adresem autora, kopertę na wierzchu naznaczyć tem samym godłem, co odpowiedź.

Adresować: Warszawa, Al. Ujazdowska 37 — 12, Główna Kwatera M., konkurs.

Najlepsze trzy odpowiedzi otrzymują:

1) egzemplarz „Wskazówki dla skautmistrzów” z autografem Naczelnika G. K., 2) „Rocznik Harcerski 1928” oprawny, 3) książkę Stojanowskiego „Metodyka prawa harcerskiego”.

Sąd konkursowy stanowić będą harcmistrze, zaproszeni z Główniej Kwatery oraz z Chorągwi Warszawskiej i Mazowieckiej.

OD REDAKTORA.

Druhny drużynowe i hufcowe, drułów drużynowych i hufcowych proszę o nadsyłanie krótkich wiadomości o pracy środowisk, które prowadzą. Przecież macie z pewnością wiele doświadczeń, spostrzeżeń, pomysłów, którymi trzeba, byście się dzielili z innymi.

Pamiętajcie tylko zawsze co do formy:

pisać na jednej stronie papieru,
zostawiać z boku margines,
pisać czytelnie nie zanadto małymi literami,
podpisywać się wyraźnie i podawać adres;

co do treści zaś:

lepiej jedna krótka notatka o grze, ćwiczeniu, konkretnym dobrym uczynku, wypróbowanym programie pracy — od wielu długich ogólnikowych artykułisk „na czasie”, „w ważnej sprawie” i t. p.

WYDAWNICTWA HARCERSKIE

W Polsce będzie lepiej — Sedlaczek	0,10	Idea ochrony przyrody — Opacki	0,20
VII Sprawozdanie N. R. H. za 1926 r.	1,00	Harcerstwo w Obozach—red. Sedlaczek i Ryszkowski	2,50
VIII Sprawozdanie N. R. H. za 1927 r.	1,00	Rocznik Harcerski (1928) — red. Sedlaczek	4,00
Skaut Słowiński Nr. 1 Nr. 2 po	1,20	Kształcenie Starszyzny — Sedlaczek; Wychowanie	
Organizacja Harcerstwa — Sedlaczekowie, zeszyt I	0,50	Wodźów — Berthier	0,75
Organizacja Harcerstwa — Sedlaczekowie, zeszyt II—III	1,20	Józefa Joteyko — Sedlaczek	0,30
Bibliografia harcerska — Sedlaczek	0,70	Praca Kół Przyjaciół Harcerstwa — Czajkowska	0,50
Znaczenie zagadnienia alkoholizmu — Wroczyński	0,20	Poznaj przyrodę — Gibess	1,00
Obóz harcerski — Sedlaczek	0,20	Życzenia skautowe na dzień św. Jerzego	0,30
Harcerstwo przeciw alkoholowi	0,20	Zadania Harc. w dobie dzisiejszej — Sedlaczek	0,50
Jak pracować w Starszem Harcerstwie	1,00	Podstawy etyczne skautingu — Sedlaczek	0,75
Kurjerki — powieść harc. — J. Michalski	1,50	Wskazówki higien. d. wyciecz. Wyprowadzenie	0,30

SKŁAD GŁÓWNY:

CENTRALNA KOMISJA DOSTAW HARCERSKICH

WARSZAWA, UL. TRAUĞUTTA 2, TEL. 145-54

Prenumerata kwart. zł. 3.50 wraz z przes. poczt. Numer niniejszy zł. 1.00. Konto P. K. O. Nr. 536.

Redakcja „Harcistrza” prosi o przysyłanie artykułów, wzmianek sprawozdawczych, opisów gier i ćwiczeń, sprawozdań z książek i t. d. Numer zamykamy 10 poprzedniego miesiąca.

Rękopisy bez podpisu i adresu autora nie będą przez Redakcję uwzględniane.—Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.

Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, P. o. Sekretarza Redakcji: Lech GRABOWSKI (odpowiedzialny za korektę).

Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2. Centralna Komisja Dostaw Harcerskich. Telefon 145-54. Konto P.K.O. 536.

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 7 (XI) Nr. 11.

W A R S Z A W A

Listopad 1929 r.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 10 z dnia 30 października 1929 r.

I. G. K. M. — N. w częściowej zmianie organizacji G. K. M. wciela Wydział Drużyn Morskich i Sportów Wodnych jako Referat do Wydziału Wychowania Fizycznego.

N. mianuje Kierownikiem Wydziału Wychowania Fizycznego hm. Wł. Olędzkiego.

N. mianuje Kierownikiem Wydziału Przysposobienia Wojskowego hm. J. L. Leśniewskiego, Referentem w Wydziale P. W. ph. R. Zawisłańskiego.

II. Z. O. Lwów — N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O., zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący ks. dr. G. Szmyd, Wice - Przewodniczący — dr. St. Niemczycki i dr. J. Poratyński, sekretarz — W. Muszyński, skarbnik — A. Szczęciłowicz.

III. — K. CH. Z. Lwów. N. mianuje Kom. Chor. hm. M. J. Sagańską jednocześnie zwalniając na własną prośbę hm. St. Adamównę. N. mianuje zast. Kom. Chor. hm. J. Jaroszwę.

IV. — K. Ch. M. Lwów. — N. mianuje Kom. Chor. hm. St. Hibla, zwalniając jednocześnie na własną prośbę hm. J. Wąsowicza i mianując go zast. Kom. Chor.

V. — Przyjęcie K. P. H. N. przyjmuje do Z. H. P. Koło Przyjaciół Harcerstwa przy VIII Z. Dr. im. T. Kościuszki w Sosnowcu.

(—) Ks. dr. Jan Mauersberger
Przewodniczący Z. H. P.

(—) inż. O. Grzymałowski
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. L. 16 z dnia 17 listopada 1929 roku.

I. Zarządzenia, przypomnienia i wskazówki bieżące.

1. Sposobność zbiorowej przyjacielskiej usługi. W grudniu i styczniu Inspektorzy Szkolni będą przeprowadzać z ramienia Ministerstwa W. R. i O. P. rejestrację bibliotek publicznych na terenie całej Rzeczypospolitej.

Drużynom harcerskim daje to doskonałą sposobność spełnienia „dobrego uczynku“ w formie pomocy pp. Inspektorom w dostarczaniu wiadomości o istniejących w powiecie bibliotekach; ewentualnie w innych formach, zależnie od potrzeb miejscowych i porozumienia się z pp. Inspektorami.

2. Rejestracja bibliotek harcerskich. Druhowie komendanci Chorągwi, hufcowi i drużynowi zatroszczą się o to, by wyżej wspomniana rejestracja objęła biblioteki, będące własnością drużyn lub komend. Druków odpowiednich dostarczą pp. Inspektorzy Szkolni.

3. „Orli Lot“. Od 10-ciu lat wychodzi w Krakowie pismo krajoznawcze młodzieży „Orli Lot“ pod redakcją prof. Leopolda Węgrzynowicza, które drukuje wyłącznie materiały nadesłane przez młodzież, urządza szereg konkursów krajoznawczych z cennymi nagrodami i t. d. Komendanci Chorągwi zachęca w rozkazach Chorągwi wszystkie drużyny i harcerzy zarówno do zaprenumerowania „Orlego Lotu“ (Adres: Administracja „Orlego Lotu“, Księgarnia Orbis — Kraków, Dębniaki, ul. Barska 41. Roczna przedpłata 4 złote), jak i do stałego zasilania go materiałami krajoznawczymi zebraniem w czasie obozów i wycieczek. W przygotowywaniu prac krajoznawczych w formie artykułów należy wzorować się na „Orlim Locie“. Artykuły muszą być pisane na jednej stronie z marginesem, rysunki powinny być wykonane tylko tuszem, fotografie silnie kontrastowe i na błyszczącym papierze. Tak przygotowane materiały nadsyłać pod adresem: Dh. Józef Jacek-Wnęk, Kraków — ul. Szewska 12/I p. dla „Orlego Lotu“.

4. Barbarzyństwo. Zdarzają się jeszcze wypadki znachodzenia na drzewach, skałach, schroniskach — inicjałów harcerzy i drużyn. Oczywiście tylko żółtodzioby są ich autorami, ale czy nie odpowiada za nich drużynowy, który przecież żółtodziobem być nie może. Pomyślcie o tem i pomówcie w drużynach, gdzie tego zachodzi potrzeba.

II. Kurs instruktorów strzeleckich.

5. Instruktorzy strzeleccy. Na wniosek Komendy Kursu Instruktorów Strzeleckich, dodatkowo przyznaje prawo instruowania i sędziowania na zawodach strzeleckich: ph. Zygmuntowi Brzeskiemu z GKM., Stanisławowi Zembowcowi z Cieszyna i Leopoldowi Łąbeckiemu z GKM.

III. Ruch służbowy.

6. Mianowania: Główna Kwatera — ph. Roman Zawisłański referentem w Wydziale Przysp. Wojsk.

7. Zwolnienia: Główna Kwatera — dh. Brunon Pędzich z funkcji sekretarza Wydziału WF. i P.W.; dh. Józef Michałowski z funkcji referenta w Wydziale P. W.

IV. Sprawy osobowe.

8. Urlopy: hm. A. Scholce, hm. Z. Mitera, ph. Jan Biskup (Chor. Krakowska) na czas służby wojskowej.

9. Przeniesienia: hm. ks. W. Paulus z G.K.M. (zagr.) do Chor. Poznańskiej.

(—) St. Sedlaczek Hm. Rp.
Naczelnik Głównej Kwatery.

ZAWODY HARCERSKIE NA II ZLOCIE NARODOWYM HARCERZY W POZNANIU.

Punktacja ogólna „Harcerskiego biegu z przeszkodami“.

1) 1 Warszawska — 87½ punktów (poza konkursem); 2) 2 Warszawska — 87 pkt. (poza konkursem); 3) Miawa — 80 pkt.; 4) 16 Poznańska — 77½ pkt.; 5) 20 Warszawska — 75 pkt. (poza konkursem); 6) 3 Warszawska — 73 pkt. (poza konkursem); 7) Ursynów — 71 pkt. 8) Piotrków — 70½ pkt.; 9) Przasnysz — 68 pkt.; 10) 3 Warszawska — 68 pkt. (poza konkursem); 11) 25 Warszawska — 68 pkt. (poza konkursem); 12) 7 Warszawska — 66 pkt. (poza konkursem). 13) Wilno — 64½ pkt.; 14) 40 Warszawska — 63½ pkt. (poza konkursem); 15) 23 Warszawska — 63 pkt.

(poza konkursem); 16) Jarocin — 62 pkt.; 17) Grodno — 61 pkt.; 18) 21 Warszawska — 58½ pkt.; 19) Lublin — 58 pkt. 20) Grudziądz — 53 pkt.; 21) 21 Poznańska — 50½ pkt.; 22) Białystok — 46 pkt.; 23) Czarnków (Poznańskie) — 44 pkt.; 24) Bydgoszcz — 43 pkt.

(—) T. Strumiłło
Sędzia Główny Zawodów Harcerskich.

(—) W. Sawicki
Komendant Zawodów Harcerskich.

Część nieurzędowa.

II Harcerskie Związkowe Zawody Strzeleckie

I.VI.29 r. W WARSZAWIE
15 — 18.VII.29 r. W POZNAŃU.

PROTEKTOR:

Prezes Rady Ministrów Dr. Kazimierz Świątlicki.

PREZYDIUM HONOROWE:

Stawomir Czerwiński — Minister Wyznań Relig. i Oświecenia Publicznego;
Dr. General Felician Stawoj-Składkowski — Minister Spraw Wewnętrznych;
Wice-minister General Daniel Konarzewski — Przedstawiciel Ministra Spraw Wojsk.;
Prof. Kazimierz Bartel — Protektor Lych Harcerskich Związkowych Zawodów Strzel.;
Ks. Dr. Jan Mauersberger — Przewodniczący Zw. Harcersstwa Polskiego.

PREZYDIUM KOMITETU ORGANIZACYJNO-WYKONAWCZEGO:

Przewodniczący Stanisław Sedlaczek Harcmistrz Rpljniec, Naczelnik G. K. M. Z. H. P.
Wice-przewodniczący Mjr. Stanisław Fedorczyk, Szef. Okr. Urz. W. F. i P. W. Poznani;
" " M. Lewin, Szef Okr. Urz. W. F. i P. W. Warszawa;
" " Edward Pfeiffer;
Sekretarzęd: podharcmistrz Roman Zawiański z Wydz. P. W. w Gł. K. M. w Warszawie,
Czesław Hawliczek, Referent P. W. w Poznaniu.

KOMISARZ I SĘDZIA GŁ. ZAWODOW.

Porucznik Julian Lucjan Leśniewski, harcmistrz Kierownik Wydz. P. W. w Gł. K. M.

KOMISJA SĄDOWA ZAWODOW.

Sędzia Naczelny Zawodów: General Broni Józef Haller, Przewodniczący Z. O. Poznani;
Komisarz i Sędzia Gł. Zawodów, por. Julian Lucjan Leśniewski, Hm. Kierownik Wydz. P. W. w Gł. K. M.
Wice-przewodniczący Sekcji Org.-Techn. Kpt. Tadeusz Baczyński.
Kierownik Strzelnicy Wojskowej w Poznaniu, Józef Haluta.
Kierownik Strzelnicy Malokalibrowej w Warszawie — ob. Bronisław Mrok —
przedstawiciel Związku Strzeleckiego.
Kierownik Strzelnicy Malokalibrowej w Poznaniu, por. Henryk Dambiski;
Sędziowie: pp. Oficerowie 51 pp. 58 pp. oraz Brygady Kawalerji w Poznaniu.

Po rozesłaniu listu okólnego i rozkazu Naczelnika G. K. M. o II Harcerskich Związkowych Zawodach Strzeleckich w Wiadomościach Urzędowych w miesiącu kwietniu b. r. został opublikowany w rozkazie Naczelnika G. K. M. szczegółowy regulamin staly Związkowych Zawodów Strzeleckich.

Chorągiew podobnie jak i w roku 1928, wzięły się natychmiast do pracy, rezultatem której były Zawody Eliminacyjne o Mistrzostwo Chorągwi; Płockiej, Włocławskiej, Pozańskie, w czasie Kursu Harcerskiego Instruktorów i Sędziów Strzeleckich Chorągwi Wielkopolskiej, Śląskiej na Świecie Chorągwi i Wileńskiej na Obozie Przedłotowym Chorągwi.

Kom. Chor. Radomskiej — identycznie jak i w roku 1928, pragnąc wysłać swych delegatów przeprowadziła strzelania łącznie z oficerem P. W.

Szczegóły oraz wyniki z tych zawodów znajdują się w „Dziśniach” numerów „Harcerza” z pierwszego półroczu b. r. oraz w № 17 „Harcerza” poświęconym specjalnie II-gim Harcerskim Związkowym Zawodom Strzeleckim.

niewski, Kierownik Wydz. P. W. w G. K. M. N. Przech., uf. w 1929 r. 16) Redakcja „Harcerza”, N. Przech., uf. w 1928 r. 17) Józef Stęchman z Warszawy, N. uf. w 1929 r. 18) Pociąg z Zakładami Amunicyjnej Rembertów, N. uf. w 1929 r. 19) Miejski Komitet W. F. i P. W. w Poznaniu, N. Przech. uf. w 1929 r. 20) Wojevodzki Komitet W. F. i P. W. w Poznaniu, N. Przech. uf. w 1929 r. 21) Gen. Dyw. Kazimierz Dzierżanowski, Dowódca Okr. Korpusu VII w Poznaniu, N. uf. w 1929 r. 22) Magistrat M. Poznania, N. uf. w 1929 r. 23) Zarząd Oddz. Poznańskiego Z. H. P. N. Przech. uf. w 1929 r.

W myśl nakreślonego programu Zawody rozpoczęły się w dniu 1-go czerwca b. r. w Warszawie (Uroczyste Otwarcie Zawodów nastąpiło później w Poznaniu) na strzelnicy Malokalibr. W. K. S. „Lejca” w Ogródzie Saskim, gdzie przeprowadzono strzelanie: konkurencja D 7) strzelanie o tytuł Pierwszego Strzelca Harcersza Stolicy dla zamieszkałych wyłącznie w m. st. Warszawy w 1929 r. na odległość 50 mtr. z broni długiej dowolnej cal. 22 o nagrodę przedchodnią imienia redakcji „Harcerza” oraz o nagrodę ufundowaną przez p. Józefa Szechemanna z Warszawy — do tarce 30 cm. pole czarne 20 cm. 2 serje z postawy stojącej bez podparcia.

Tytuł „Mistrza Harcersza Stolicy w 1929 r.” oraz nagrody wraz z żetonem i złotym dyplomem zdobył, zajmując pierwsze miejsce, Dh. Boye Stefan z 15 W. D. H. pkt. 191 na 200 możliwych.

II miejsce Dh. Jedrall Jan z 1-ej W. D. H. — pkt. 188 (żeton srebrny i dyplom), III miejsce Dh. Kubalski Tadeusz z 15-ej W. D. H. pkt. 186 (żeton bronz. i dyplom), IV miejsce Dh. Hm. Koczyk Marjan z 15-ej W. D. H. pkt. 181 (dyplom), V miejsce Dh. Skulski Lej. W. D. H. pkt. 180 (dyplom), VI miejsce Dh. Burakowski Bolesław z 15-ej W. D. H. pkt. 178 (dyplom).

Udział w konkurencji brało 22 harcerzy.

W Poznaniu strzelano równocześnie na dwóch strzelnicach, garnizonowej wojskowej za bramą Warszawską oraz malokalibrowej zaofiarowanej laskawie przez JWP. Chmielewskiego.

Uroczystości otwarcia II Harcerskich Związkowych Zawodów Strzeleckich odbyła się w dniu 15 lipca b. r. o godz. 17, tuż koło terenu Obozu II Złota Narodowego Harcerzy na strzelnicy zbudowanej przez Harcerski Chor. Łódzkiej na stokach brzegu rzeki Warty i Cybiny.

Dh. Gen. Broni Józef Haller — Przewodniczący Z. O. Poznańskiego Z. H. P. krótkim przemówieniem otworzył zawody.

Na zakończenie swego przemówienia Druh General zwrócił się z prośbą do p. Majora Dypł. Ignacego Wadłowski, przedstawiciela P. U. W. F. i P. W. z prośbą o zakomunikowanie Panu Ministrowi Spraw Wojskowych, Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu, iż harcerze pragną być zawsze gotowi do obrony granic ukochanej Ojczyzny pod jego rozkazami, trenują i uprawiają systematycznie sport strzelecki, czego dowodem są oto II Harcerskie Związkowe Zawody Strzeleckie.

Z kolei przemówienia powitalne z życzeniami wygłosili PP: Mjr. Dypł. Ign. Wadłowski w imie-

niu Władz Wojskowych — Dyrektora P. U. W. F. i P. W., Naczelnego Inspektora Harcerstwa Wł. Sieńkowskiego, w imieniu Pana Ministra W. R. i O. P., Posła Sejmiku Olsztyński, Hm. Rp. i członek N.R.H. Mjr. E. Pfeiffer z Komitetu Organ. Wykon. Zawodów.

Po przemówieniach oddano strzały do tarce honorowych.

W dniu następnym t.j. 16-go lipca b. r. o godz. 7-ej rano rozpoczęto z kolei zawody na strzelnicy malokalibrowej W. P. Chmielewskiego.

W konkurencji D. 8 Strzelanie Zespołów m. Poznania drużyn pozaszkolnych na odległość 50 Mtr. z broni długiej dowolnej cal. 22 do tarce 50x20 cm. wyniki były następujące (zespół 3-ch harcerzy z jednej i tej samej drużyny):

I m. zdobył zespół I D. H. im. Bolesława Chrobrego, uzyskując pkt. 194 na 300 możliwych oraz z nagrodę im. Naczelnika G. K. M. Hm. Rp. Stanisława Sedlaczka — żetony złote i dyplomy.

II m. zdobył zespół I lotniczej D. Poznańskiej pkt. 182 — zdobywając żetony srebrne i dyplomy, III m. zespół pierwszy V-ej Poznańskiej D. H. pkt. 180, (żetony brązowe i dyplomy), IV m. zespół trzeci V-ej Poznańskiej D. H. pkt. 171 (dyplom), VI m. zespół V-ej Poznańskiej D. H. im. Leszka Biłoga pkt. 151 (dyplom).

Równocześnie w dniu 16. VII. b. r. na drugiej strzelnicy wojskowej za Bramą Warszawską odbywała się od godz. 8-i rano konkurencja A. 1) „Seniorów” grupy I i II.

W grupie pierwszej dla „Seniorów” do lat 20, na odległość 100 m. z broni długiej regulaminowej wojskowej do tarce 10 pierścieniowych 80 cm. 0, pole czarne 40 cm. 0 z postawy dowolnej bez podparcia — w dwóch serjach po 10 strzałów = 200 pkt. możliwych — w czasie 15 minut serja o nagrodę im. Dyrektora Państw. Urz. W. F. i P. W.

Stwierdzono następujące wyniki:

I m. zajął dh. Pawłowski Antoni z 1-ej Lwowskiej Druż. Harc. pkt. 151 (nagrada, żeton złoty i dyplom).

II m. zajął dh. Haluza Zbigniew z 1-ej Lwowskiej Druż. Harc., pkt. 146 (żeton srebrny i dyplom), III m. zajął Pietkiewicz Jerzy z 1-ej W. D. H. pkt. 137 (żeton brązowy i dyplom), IV m. zajął dh. Marusiński Mirosław z 1-ej Poczarskiej Druż. Harc. pkt. 131 (dyplom), V m. zajął Chodurski Stefan z II-ej Włocławskiej Druż. Harc. pkt. 129 (dyplom), VI m. zajął dh. Osostowiec Mieczysław z 1-ej Lwowskiej Druż. Harc. pkt. 128 (dyplom).

W konkurencji tej brało udział 35 zawodników.

Nagrodę przedchodnią dla najlpszego zawodnika z Chorągwi Poznańskiej zaofiarowanej przez Komitet W. F. i P. W. m. Poznania zdobył dh. Warszawiak Antoni z II-ej Lesznowskiej Druż. Harc. wybijając pkt. 105 na 200 możliwych.

W grupie drugiej dla „Seniorów” ponad lat 20 przy warunkach strzelania, jak w grupie 1-ej o nagrodę przedchodnią im. Gen. Jaxy — Rożena Komend. Gł. Zw. Strzeleckiego.

Stwierdzono następujące wyniki:

I. m. zajął dh. ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej uzyskując pkt. 169 na 200 możliwych (zdobywając nagrodę, (żeton złoty i dyplom).

II. m. zajął dh. Boye Stefan z 15 W. D. H. pkt. 165 (żeton srebrny i dyplom), III. m. zajął dh. Kubalski Tadeusz z 15-ej W. D. H. pkt. 152 (żeton brązowy i dyplom), IV. m. zajął dh. Uzdowski Władysław z 15-ej W. D. H. pkt. 142 (dyplom), V. m. zajął dh. Bielecki Józef z 3-ej Starogardzkiej Druż. Harc. pkt. 138 (dyplom), VI. m. zajął dh. Elke Józef z 1-ej Zgierzskiej D. H. pkt. 137 (dyplom).

Opółem w tej konkurencji brało udział 38 harcerzy.

W drugim dniu zawodów t. j. 17-go lipca b. r. w konkurencji B. 3) strzelanie dla „Juniorów” do lat 16-stu o nagrodę przechodnią im. Sławomira Czerwińskiego Ministra W. R. i Ośw. Pub. oraz o nagrodę im. Gen. Dzierżanowskiego Dow. O. K. VII — Poznań, na odległość 25 mtr. z broni długiej dowolnej cal. 22, do tarcz 30x60 cm., 10 pierścieniowych—dwie serie po 10 strzałów—200 pkt. maximum—osiągnięto następujące wyniki:

I. m. zajął dh. Jakobson Zbigniew z 6-ej Toruńskiej Druż. Harc. pkt. 161 zdobywając (nagrodę, żeton i dyplom), II. m. zajął dh. Perłowski Antoni z Cz. 13-ki Wileńskiej, pkt. 159 (żeton srebrny i dyplom), III. m. zajął dh. Cezak Jerzy z 35-ej W. D. H. pkt. 157 (żeton brązowy i dyplom), IV. m. zajął dh. Konieczny Tadeusz z 1-ej Lotnicznej Poznańskiej Druż. Harc. pkt. 154 (dyplom), V. m. zajął dh. Ostaszewski Wiesław z 2-ej Opatowskiej Druż. Harc. pkt. 151 (dyplom), VI. m. zajął dh. Schröder Karol z 1-ej Pleszewskiej Druż. Harc. pkt. 147 (dyplom).

Udział w konkurencji „Juniorów” brało 27 zawodników.

Druga konkurencja rozgrywana tegoż dnia, były strzelania zespołowe B. 3) rozdzielone na dwie grupy:

I. zespołów starszych o nagrodę przechodnią im. Naczelniczka Zw. Harc. Polsk. oraz II. zespołów młodszych o nagrodę przechodnią im. Gen. Dr. Felicjana Sławy-Składkowskiego Ministra Spraw Wewnętrznych — zespół 5 drużyn z jednej i tej samej macierzystej drużyny harc. na odległość 50 mtr. do tarcz 50x20 cm. po jednej serii dla każdego zawodnika.

W konkurencji zespołów młodszych osiągnięto następujące wyniki:

I. m. zajął zespół 1-ej Lotnicznej D.H. z Poznania w składzie: dh. Rejek Edmund, Konieczny Tadeusz, Wróblewski Jerzy, Gretner Bronisław, Jankowski Stanisław, Wyczechowski Czesław, na 500 możliwych, zdobywając nagrodę przechodnią i dyplom.

II. m. zajął zespół 35-ej Drużyny Harc. Warszawskiej w składzie: dh. Jankowski Bohdan, Cezak Jerzy, Iwański Stanisław, Wiczkowski Lucjan, Daszkiewicz Jan, uzyskując pkt. 241; oraz zdobywając dyplom.

III. m. zajął zespół 1-ej Ostróskiej Dr. Harc. (Chor. Wolyńska) w składzie: dh. dh. Tintin Włodzimierz, Unger Ryszard, Wyczechowski Czesław,

Kochańczyk Edward, Fronckiewicz Jerzy, osiągając pkt. 190, oraz nabываяc dyplom.

W konkurencji tej brało udział 4 zespoły, czyli 20 — harcerzy.

W konkurencji zespołów starszych osiągnięto następujące wyniki:

I. m. zajął zespół 15-ej Warszawskiej Druż. Harc. w składzie: dh. Kubalski Tadeusz, Błażewski Stefan, Boye Stefan, Burakowski Bolesław, Koczyk Marjan, uzyskując pkt. 445 na 500 pkt. możliwych, zdobywając nagrodę przechodnią, złote żetony oraz dyplom.

II. m. zajął zespół 5-ej Poznańskiej Druż. Harc. w składzie: dh. dh. Majchrzak Czesław, Kolodziejczak Józef, Majchrzak Włodzimierz, Rejmiński Wiktor, Stefański Ludwik, uzyskując pkt. 371 oraz zdobywając srebrne żetony i dyplom.

III. m. zajął zespół 2-ej Opatowskiej Druż. Harc. (Chor. Radom) w składzie: dh. Zajda Lucjan, Badowski Janusz, Zólcinski Daniel, Szymczyk Bronisław, Otaszewski Wiesław, uzyskując pkt. 357 oraz zdobywając brązowe żetony i dyplom.

IV. m. zajął zespół 1-ej Lwowskiej Druż. Harc. uzyskując pkt. 345, oraz zdobywając dyplom.

V. m. zajął zespół Czarnej 13-ki Wileńskiej uzyskując pkt. 339, oraz zdobywając dyplom.

VI. m. zajął zespół 2-ej Pułtuskiej Druż. Harc. uzyskując wynik pkt. 319, oraz zdobywając dyplom.

W konkurencji tej brało udział 13 zespołów, czyli 65 harcerzy.

Należy to podkreślić, iż nagrodę przechodnią im. Nacz. Zw. Harc. Polsk. zdobył poraż drugi zespół 15 W. D. H. (zwyyczaie z 1928 r.)

W trzecim dniu zawodów t. j. 18-go lipca 1929 r. odbyły się cztery strzelania: instruktorów, o tytuł Mistrza Zw. Harc. Polsk. z broni długiej cal. 22, o tytuł Mistrza Zw. Harc. Polsk. z pistoletów, oraz strzelanie „Pocieszenia”.

W konkurencji A 2) strzelanie Instruktorów Zw. Harc. Polsk. o nagrodę przechodnią Wojewódzkiego Komitetu W. R. i P. W. w Poznaniu oraz o nagrodę indywidualną im. Gen. Dwy. Daniela Konarzewskiego Vice-Ministra Spraw Wojskowych, z broni długiej regulaminowej jowskowej na odległość 200 mtr. do tarczy 80x40 cm., dziesięcio pierścieniowej, po jednej serii z postaw: stojącej, kłęczącej i leżącej maximum 300 pkt. stwierdzono następujące wyniki:

I. m. zajął ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej pkt. 150 zdobywając nagrodę i dyplom.

II. m. zajął ph. Sawicki Michał z 41 W. D. H. pkt. 68 zdobywając żeton srebrny i dyplom, III. m. zajął ph. Hendler Julian z 8-ej Kieleckiej Druż. Harc., osiągając pkt. 68, żeton brązowy i dyplom, IV. m. zajął ph. Pagowski Władysław z 1-ej Brodnickiej Druż. Harc. pkt. 63, dyplom, V. m. zajął ph. Wasilewski Kazimierz z K. Ch. Mazowieckiej pkt. 61, dyplom, VI. m. zajął ph. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej Druż. Harc. pkt. 60, dyplom.

W konkurencji tej brało udział 21 Instruktorów, Z. H. P., reprezentujących G. K. M. oraz siedem Chorągwi Harcerskich.

Druga Konkurencja B. 4) odbyła w tym dniu na Strzelnicy Wojskowej było strzelanie jednostkowe o tytuł „Mistrza Z. H. P.” na rok 1929, z broni

długiej cal. 22, o nagrodę przechodnią im. byłego Prezesa Rady Ministrów Profesora Dr. Kazimierza Bartla, oraz o nagrodę indywidualną im. Magistratu m. Poznania na odległość 100 mtr. do tarcz dziesięcio pierścieniowych, 80 cm. Φ pole czarne 40 cm. Φ — 4 serie z postawy stojącej bez podparcia = 400 pkt. maximum możliwych, w którym to strzelaniu:

I. m. zajął dh. Kubalski Tadeusz z 15-ej W. D. H. uzyskując pkt. 344 zdobywając nagrodę, żeton złoty i dyplom.

II. m. zajął dh. ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej, uzyskując pkt. 338 i zdobywając pamiątkowy żeton srebrny i dyplom. III. m. zajął dh. Burakowski Bolesław z 15-ej W. D. H., uzyskując pkt. 327 i zdobywając pamiątkowy żeton brązowy i dyplom. IV. m. zajął dh. Haluza Zbigniew z 1-ej Lwowskiej Druż. Harc., uzyskując pkt. 322 i dyplom. V. m. zajął dh. ph. Sawicki Michał z 41-ej W. D. H. uzyskując pkt. 320 i dyplom. VI. m. zajął dh. ph. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej Druż. Harc. uzyskując pkt. 318 i dyplom.

Konkurencja z grupowała największą ilość strzelców jednostkowych, 41 harcerzy — w tym zauważyć należy znacznie większy udział Instruktorów Zw. Harc. Polsk. niż w roku 1928.

Zeszlóroczny „Mistrz” Dh. Tadeusz Kubalski nie oddał swego tytułu, zdobywając cenną nagrodę im. Protetora I Harc. Zw. Zawodów Strzeleckich poraż drugi i zatrzymując tytuł „Mistrza Strzeleckiego Związku z 1928 r. na rok 1929”.

Równocześnie na drugiej strzelnicy małokalibrowej — nasze nieliczne grono harcerskich „Pi- stoletowców” ubiegalo się o tytuł „Mistrza Z. H. P.” z broni krótkiej cal. 22. W konkurencji B. 2) w strzelaniu jednostkowym z broni krótkiej cal. 22 na odległość 50 mtr. do tarcz 50x20 cm. — dwie serie po 10 strzałów = 200 pkt. możliwych o tytuł „Mi-

strza Z. H. P.” na r. 1929 i nagrodę przechodnią im. harcmistrza Juljana Łojasa Leśnińskiego Kierownika Wyzd. Przesp. Uczeń z Gł. Kwatery Harc.

I. m. osiągnął dh. Kubalski Tadeusz z 15-ej W. D. H. pkt. 125 zdobywając nagrodę żeton złoty i dyplom, II. m. osiągnął dh. ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej pkt. 119 zdobywając żeton srebrny i dyplom, III. m. osiągnął ph. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej D. H. pkt. 57 zdobywając żeton brązowy i dyplom, IV. m. zajął dh. Boye Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 48 zdobywając dyplom, V. m. zajął dh. Błażewski Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 27, dyplom, VI. m. zajął hm. Dr. Stawicki Józef z G. K. M. pkt. 17, dyplom.

W dniu 18 lipca b. r. na strzelnicy małokalibrowej W. P. Chmielewskiego, odbyły się zawody „Pocieszenia”. O nagrodę ofiarowaną przez druha hm. inż. Olgierda Grzymalskiego, Sekretarza Generalnego Z.H.P. strzelalo 12 zawodników, na odległość 50 mtr. do tarcz 50x20 cm. po 10 strzałów = 100 pkt. maximum możliwych z postawy stojącej, z broni długiej dowolnej cal. 22 z poróż tychków:

I. m. zajął dh. Boye Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 95 zdobywając nagrodę i dyplom. II. zajął dh. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej D.H. pkt. 87, żeton srebrny i dyplom, III. zajął dh. Błażewski Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 86, żeton brązowy i dyplom, IV. zajął dh. Wiśniewski Adam z 1-ej Brodnickiej D. H. pkt. 81, dyplom, V. zajął dh. Burakowski Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 80, dyplom, VI. zajął dh. Osostowicz Mieczysław z 1-ej Lwowskiej D. H. pkt. 78, dyplom.

Zestawiając wyniki z konkurencji strzeleckich, dostępnych dla wszystkich Chorągwi Harcerskich, otrzymamy następującą tabelę:

OGÓLNA KLASYPKACJA CHORĄGWI HARCERSKICH.

Kol. miejsc	CHORĄGIEW	Konkurencja i punkty									Suma pkt.
		A. 1 I gr.	A. 1 II gr.	A. 2	B. 3	B. 4	B. 5 I gr.	B. 5 II gr.	C. 6	E. 9	
1	Warszawska	4	5+1+3	5	4	6+4+2	10	12	6+3+2	6+4+2	82
2	Kielecka	3	6	6+4	—	5	—	—	5	—	29
3	Poznańska	—	—	—	3+1	—	12	10	—	—	26
4	Pomorska	—	2	3+1	6	1	—	—	4	3+3	25
5	Lwowska	6+5+1	—	—	—	3	—	6	—	1	22
6	Radomska	—	—	—	2	—	—	8	—	—	10
7	Wileńska	—	—	—	—	5	4	—	—	—	9
8	Wolyńska	—	—	—	—	—	8	—	—	—	8
9	Mazowiecka	—	—	2	—	—	—	2	—	—	4
10	Wrocławska	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
11	Lódzka	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
12	Gł. Kw. Harc.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Razem pkt.		21	21	21	21	21	30	42	21	21	219

Punktą wykazane w ostatniej rubryce są ilościami zdobyte przez poszczególne Chorągwie na 165 pkt. możliwych.

Chorągwy: Białostocka, Zagraniczna (Gdańsk), Śląska, Krakowska, Lubelska, Płocka, Zagłębiowska oraz Brzeska nie zdobyły ani jednego punktu.

Jak z powyższego zestawienia wynika nagrodę *przełomną im. Przesza Rdy Ministr. Dr. Kazimierza Switalskiego* — Profesora Zawodów w 1929 r. zdobyła Chorągiew Warszawska, zdobywając 50% punktów możliwych.

Zwycięstwem swoje Chorągiew bezprzecznie zawładnęła zawodnikom z 15-iej W.D.H. z druhami: Kubalskim, Boye, Burakowskim, Koczykiem, i Bławęskim na czele, których prawie we wszystkich konkurencjach widzimy na czołowych miejscach.

REKORDY HARCERSKIE STRZELECKIE.

Konkuren. wg prog. z 1929/1928 r.	CHARAKTER STRZELANIA	Rekord z dn. należy do Dh. Dh.	Na możliwych pkt.	Rekord wynosi pkt.	UWAGI
1 I. B. z 1928 r.	Dla Seniorów 100 mtr. z br. dl. dowolna z postawy stojącej	z dn. 30.XII.28 r. Skulskiego I Zb. W.D.H.	400	335	Przełętna seria 84%
2 I. C. z 1928 r.	Dla Instruktorów 200 mtr. z br. dl. dowolna z postawy dowolnej	z dn. 30.XII.28 r. ph. Ungra Ryszarda z K. Ch. Kielec	100	68	68%
3 A. 1) z 1929 r.	Dla Seniorów 100 mtr. z br. dl. wojskowej I gr. ml. post. dowolna	z dn. 16.VII.29 r. Pawłowskiego Ant. z I Lwowskiej DH.	200	151	76%
4 A. 1) z 1929 r.	Dla Seniorów 100 mtr. z br. regul. wojsk. II gr. ponad 20-cia z post. dowolnej.	z dn. 16.VII.29 r. ph. Ungra Ryszarda z K. Ch. Kielec	200	169	85%
5 A. 2) z 1929 r.	Dla Instruktorów 200 mtr. z br. regul. wojsk. z 3-ch postaw: stojąc, kłęcząc i leżąc	z dn. 18.VII.29 r. ph. Ungra Ryszarda z K. Ch. Kielec	300	150	50%
6 B. 3 z 1929 r.	Dla Juniorów do lat 16 z br. dl. cal. 22 dowolnej 25 mtr. z post. stojącej	z dn. 29.XII.28 r. Skulskiego II Bohdana z 1 W.D.H.	200	167	Przełętna seria 84%
7 B. 4) z 1929 r.	Dla „Mistrza ZHP” 100 mtr. z br. dl. cal. 22 dowol. postawa stojąca	z dn. 30.XII.28 r. Kubalskiego Tadeusza z 15 W.D.H.	400	349	87%
8 B. 5) z 1929 r.	Zespołowe „Mistrz ZHP” 5 ludzi z br. dl. dow. cal. 22, 50 mtr. postawa stojąca, do lat 16-tu	z dn. 17.VII.29 r. zespół I lotniczej Poznańskiej Dr. Harc.	500	282	56%
9 B. 5) z 1929 r.	Zespołowe „Mistrz ZHP” 5 ludzi z br. dl. dow. cal. 22, 50 mtr. postawa stojąca, zespoły starsze	z dn. 17.VII.29 r. zespół 15 W.D.H.	500	445	89%
10 C. 6) z 1929 r.	Dla „Mistrza ZHP” 50 mtr. z br. krótk. cal. 22 postawa stojąca	z dn. 18.VII.29 r. Kubalski Tadeusz z 15 W.D.H.	200	125	63%
11 D. 7) z 1929 r.	Strzelanie o tyłul I-go Strzelca Harc. Stołczy — z br. dl. dow. cal. 22, 50 mtr. post. stoj.	z dn. 1.VI.29 r. Boye Stefan z 15 W.D.H.	200	191	96%
12 D. 8) z 1929 r.	Zespołowe Mistrzostwa Wielkop. Druż. Pozaszkol. br. dl. dowol. 22 cal. 50 mtr. postawa stojąca	z dn. 16.VII.29 r. zespół 1-iej Dr. Poznańskiej im. Bol. Chrobrego.	300	194	65%
13 E. 9) z 1929 r.	„Pocieszenie” 50 mtr. z br. krótk. cal. 22, 50 mtr. postawa stojąca	z dn. 18.VII.29 r. Boye Stefan z 15 W.D.H.	100	95	95%

Zawody zakończyła uroczystość rozdania nagród Zwycięzcom, w dn. 21 lipca 1929 r. w czasie uroczystości zamknięcia Złotu Harcerzy na Głównym Stadionie Sportowym, na Powszechniej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Zaszczytli uroczystość rozdania nagród: Wice Prezydent m. Poznania Dh. Kiedacz, Przedstawiciel M. S. Wojsk. Mjr. Ed. Pfeiffer, Naczelnik G.K. Harc. Hm. Sp. St. Sedlaczek. Przedstawiciele Wojskowych D.O.K. VII — Poznań, Przedstawiciele Naczelniczego Władz Skautowych Państw Zagranicznych-biorących udział w Zlocie Narodowym, jak również liczne grono przyjaciół.

Aby zachęcić do starania się o lepsze wyniki na III Harcerskich Związkowych Zawodach Strzeleckich w m. maju 1930 r. w Warszawie, zamieszczam tu oficjalną tabelę.

Wydział Przyzeobnienia Wojskowego G.K.M. osiągnął jak na drugi rok pracy rezultaty wcale niełe. Postaram się to wykazać Druhom w cyfrach porównawczych.

Poruszono dziedzinę sportu strzeleckiego w Z. H. P. w roku 1928 w 9 Chorągwi, co stanowiło 45%, a zawodnicy na I Zw. Harc. Zawody Strzeleckie przybyli z 17 środowisk.

Obecnie zaś na II Zw. Harc. Zawody Strzeleckich brało udział (15 Chorągwi) — Gł. Kw. Harc. z Zagranicą (Hulicie Gdańsk) — 17 Chorągwi 1928, a zawodnicy strzelali z 54 środowisk; 78 drużyn w ogólnej liczbie 193 strzelców, co w porównaniu z cyfrą 82 zawodników z 24 drużyn z roku 1928, jest znaczącym wzrostem stanowiącym o rozroście sportu strzeleckiego wśród drużyn harcerskich.

Posiadane ponadto raporty stwierdzają, że podobnie jak w roku 1928 „Mistrzostwa Eiminacji Strzeleckiej” odbyły się w 6 Chorągwiach, co przeciętnie licząc po 35 drużyn, biorących udział, da cyfrę dość pokąźną 210 drużyn harcerskich, t. j. około 130—140 środowisk w Polsce.

Pod tym względem w porównaniu z 1928 rokiem stoimy jeszcze w miejscu.

Pragnąc tu zaradzić Wydział P.W. postara się w roku 1929/30 zorganizować w Chorągwiach zawody korespondencyjne, co znacznie się przychytni do rozszerzenia sportu strzeleckiego w Z.H.P. oraz do wieszego i dokładniejszego wyeliminowania lepszych strzelców na zawody centralne związkowe.

Wyniki z zawodów, charakteryzują dokładnie poziom sportu strzeleckiego wśród drużyn harcerskich jako w dalszym ciągu jeszcze b. mierny.

Warszawscy zawodnicy wykazali i w tym roku wobec prowincji dość dobrą klasę i dowokali, że potrafia odnosić zwycięstwa nie tylko na własnych strzelnicach, ale i na strzelnicach innych środowisk.

Przy porównywaniu wyczynów poszczególnych naszych strzelców przy jednakowych wymogach strzelań, dostrzemy następujące zmiany:

Konkurencja D 7. Mistrzostwa Stołczy
Odległość 50 mtr. od tarcz 50 x 20 cm. możliwych 200 pkt.

w 1929 r.

1) Kubalski	pkt. 186	1) Boye	pkt. 191
2) Boye	" 184	2) Jendral	" 188
3) Skulski I	" 181	3) Kubalski	" 186
10) zawodnik	" 156	10) zawodnik	" 163

a więc rekord nasz poprawiony o całych 5 pkt. Dalsi dwaj zawodnicy utrzymali się na wysokości zeszlorzecznego rekordu, a pierwszych 10-iu zawodników poprawilo znacznie swoje wyczyny.

Konkurencja B3) strzelanie „Juniorów”

Odległość 25 mtr. od tarcz 30 x 6 cm, możliwych 200 pkt.

w 1929 r.

1) Skulski II	pkt. 167	1) Jakobson	pkt. 161
2) Szpakowski	" 159	2) Perłowski	" 159
3) Bitner	" 139	3) Cezak	" 137
10) zawodnik	" 66	10) zawodnik	" 59

a więc choć rekord nie został poprawiony i wynik pierwszego zawodnika o 6 pkt. opadł; to jednak ogólnie widzimy i tu znaczną poprawę, gdyż ogólnie wyniki grona zawodników znacznie się poprawily. Dziesiąty zawodnik w porównaniu do dziesiątego strzelca z br. dl. 22, znaczącym postępowem o 73 pkt. więcej co jest b. znaczącym postępowem. Konkurencja B 4) o mistrzostwo Z. H. P.

Z broni drugiej cal. 22 na 100 mtr. od tarczy 80 x 40 cm. w 4-ch seriach z postawy stojącej.

w 1928 r.

1) Kubalski	pkt. 349	1) Kubalski	pkt. 344
2) Bohdanowicz	" 337	2) Unger	" 338
3) Unger	" 330	3) Burakowski	" 327
10) zawodnik	" 240	10) zawodnik	" 275

w 1929 r.

Tu więc również, choć rekord nie został poprawiony i wynik pierwszego strzelca opadł o 5 pkt. (u tegoż samego dh. Kubalskiego), to jednak ogólnie wyniki tego strzelania znacznie się poprawily gdyż dziesiąty zawodnik wybił od swego konkurenta z 1928 r. o 35 pkt. więcej.

Wreszcie porównajmy:

Konkurencje B 5) strzelanie „Mistrzostwskich Zespołów Z. H. P. z broni dl. cal. 22 na 50 mtr. — zespół 5 drużyn po 10 strzałów do tarcz 50 x 20 cm. z postawy stojącej — zespół maximum 500 pkt.

w 1928 r.

1) zespół 15 W. D. H.	pkt. 436
2) " 1 Brodnick.	" 323
3) " 5 Poznańsk.	" 318
4) " 2 Opatowski.	" 317
5) " 2 Katowick.	" 311
6) " 1 Łódzkiej	" 205

w 1929 r.

1) zespół 15 W. D. H.	pkt. 445
2) " 5 Poznańsk.	" 371
3) " 2 Opatowski.	" 357
4) " 1 Lwowskiej	" 345
5) " Cz. 13 Wilensk.	" 339
6) " 2 Pułtuskiej	" 319
7) " 1 Brodnickiej	" 299
8) " G. K. M.	" 290
9) " 4 Grodno	" 281
10) " 1 Gdańskiej	" 262
11) " 1 Dubno	" 233

Tu pada nowy rekord o 9 pkt. wyższy od r. 1928 — V zespół z br. strzelca o 16 pkt. więcej od II zespołu z 1928, a XI zespół tegoroczny strzela o 28 pkt. więcej od VI zespołu z 1928 r.

Konkurencja „Pocieszenia” z br. dl. cal. 22 na 50 mtr. od tarczy 50 x 20 cm. w jednej serii z postawy stojącej:

w 1928 r.

1) Jendral	pkt. 93	1) Boye	pkt. 95
2) Sawicki	" 83	2) Nogajski	" 87
3) Szatkowski	" 83	3) Bławęzski	" 86
10) zawodnik	" 71	10) zawodnik	" 74

w 1929 r.

Rekord poprawiony. Poprawa wyników bardzo znacznie uwypuklona w tych cyfrach — sama przez się mówi, że harcerze trenują, strzelają systematycznie co, należy się spodziewać, da b. dobre rezultaty w latach następujących.

Pragnąc dać jaknajbardziej szczegółowe sprawozdanie z II Harcerskich Związkowych Zawodów Strzeleckich zamieszczam jeszcze trochę cyfr.

Udział zawodników w liczbach

Ogółem brało udział zawodników: z G.K.M. 8 z Warszawy 26, z Poznania 28, z pozost. Chor. 131. Razem: 193, czyli o 10 więcej z Warszawy; 101 z prowincji = 111 strzelców więcej niż w r. 1928

Harczerzo-konkurencji (w 11 strzelaniach)

Konkurencja	Ilość maksymalna	Stan uczestnik.	Czyli %
A 1. I gr.	57	35	61,4
A 1. II „	58	38	65,5
A 2.	58	21	36,2
B 3.	55	27	49,0
B 4.	60	41	68,3
B 5. I gr.	90	20	22,2
B 5. II „	103	65	65,0
C 6.	57	9	15,7
D 7.	53	22	41,5
D 8.	30	18	60,0
E 9.	42	12	28,5
Razem w 1929 r. 11 konkurencji	660	308	46,6%
Wówczas gdy cyfry te w 1928 r. wyglądały następująco: 7 konkurencji w 1928 r. .	410	180	38,3%

Wystrzelano w 1929 r. na II Harcerskich Zw. Zawodach Strzeleckich; 1) Tarcz: 1208 szt. 2) oddano strzałów przeszło 7850, wówczas gdy w roku 1928 na I-ych zawodach cyfry te wyniosły tarcz 715 szt., strzałów 4800 szt.

Wiek zwycięzców konkurencji:	1928 r.	1929 r.
A 1) „Seniorzy” gr. I, do lat 20, br. dł. wojskowa 100 mtr.	—	19,11 VII/09
A 1) „Seniorzy” gr. II ponad lat 20, br. dł. wojskowa 100 „	19 IV/09	24, 4 II/05
A 2) „Instruktorzy” z br. dł. wojskowej 200 „	23 II/05	24, 4 II/05
B 3) „Juniorzy” do lat 16-stu br. dł. cal. 22 25 „	14 II/14	15, 5 I/14
B 4) „Mistrz Z.H.P.”, br. dł. cal. 22 100 „	21 VIII/07	21,10 VIII/07
B 5) „Zespoły” gr. I Młodsze 50 „	—	15,10 VIII/13 prz.
B 5) „Zespoły” gr. II Starsze 50 „	22,5 przec.	23, 3 III/06 prz.
C 6) „Pistoletowcy” c. 22 50 „	—	21,10 VIII/07
D 7) „Mistrz Stolicy” c. 22 50 „	21 VIII/07	23, 3 III/06
D 8) Zespoły m. Poznania, br. dł. cal. 22 50 „	—	22, 6 —/07 prz.
E 9) „Pocieszania” br. dł. cal. 22 50 „	16 VII/12	23, 3 III/06

Wyniki, cyfry, porównania stwierdzają, iż zawody związkowe, corocznie systematycznie urządzone przyczynią się bezwzględnie do rozpowszechnienia strzelectwa, pobudzą zainteresowanie najszerszych kół harcerzy i będą coroczną próbą wy-

Następujący był udział Zawodników według Chorągwi i Środowisk:

L. p.	Chorągiew	Ilość zawodników	Ze środowisk
1	G. K. M.	8	Warszawa.
2	Warszawska	26	Warszawa 1, 5, 15, 17, 35 i 41 DH.
3	Kielecka	5	Kielce, Szczekociny, Pińczów.
4	Poznańska	28	Poznań, Nakło, Pleszew, Leszno.
5	Pomorska	12	Brodnica, Starog, Chełmno, Toruń.
6	Lwowska	9	Lwów 1 i 23 Dr. H.
7	Radomska	11	Radom, Opatów, Ostrowiec.
8	Wileńska	6	Wilno, Cz. 13 Wil. Dr. Harc.
9	Wołyńska	21	Łuck, Włodzimierz, Kowel, Zdobunów, Dubno, Równo, Ostróg.
10	Mazowiecka	22	Piastów, Pułtusk, Warszawa, Wyszaków, Skierniewice, Sokółów, Ostrołęka, Łomża, Pruszków.
11	Włocławska	7	Włocławek 1, 2 i 6 Dr. H.
12	Łódzka	9	Łódź, Zgierz, Piotrków, Pabjanice Łask
13	Białostocka	8	Sokółka, Grodno, Wołkowysk.
14	Gdańska	5	1 Gdańska Dr. H.
15	Śląska	10	Katowice, Nowy-Bytom, Mysłowice, Brzeziny, Niewka, Boronów, Lubliniec, Lipiny, Król. Huta.
16	Krakowska	5	Trzebinia.
17	Lubelska	1	Biała Podlaska.
Razem: Chor. 17, zawodników 193, środowisk 54.			

Wykaz zawodników według wieku (rok urodzenia), którzy brali udział w 1928 r. i w 1929 r. na I i II Harc. Związk. Zaw. Strzel.

Rok urodzenia	Brało udz. zawodn.		Rok urodzenia	Brało udz. zawodn.	
	w 1928 r.	w 1929 r.		w 1928 r.	w 1929 r.
1917	—	2	1908	—	18
1916	—	8	1907	5	10
1915	1	1	1906	5	8
1914	2	16	1905	6	9
1913	4	21	1904	3	2
1912	7	17	1903	1	3
1911	11	16	1902	—	5
1910	15	26	1901	1	1
1909	11	25	1900	—	1
1908	7	—	1899	1	1
			1892	2	2
			1887	—	1
Razem do lat 21 zawodników	58 70,8%	132 68,4%	Razem ponad 21 lat zawodn.	24 29,2%	61 31,6%

szkolenia strzeleckiego — wojskowego i małokalibrowego i to nie jednostek, a całych drużyn harcerzy.

Por. J. LEŚNIEWSKI, Hm.
Kierownik wydziału P.W. w G. K. M.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, p. o. Sekretarza Redakcji: Lech GRABOWSKI (odpowiada za korektę).